

ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ: МОДЕЛІ ТА РЕСУРСИ ОСВІТЬОГО ТРЕНДУ

Сучасність вимагає від освітян забезпечення такого рівня освіти, який би відповідав сучасним очікуванням в освітньому просторі України у воєнний час. Виникає необхідність імплементації нових моделей навчання з інтеграцією різноманітних форм е-навчання. З-поміж таких моделей актуальності набуває модель змішаного навчання (blended learning model). Дослідники цього феномена називають змішане навчання третім видом навчання після традиційного (аудиторного) та дистанційного.

Переваги змішаного навчання очевидні у контексті війни, яка відбувається в Україні. Нестабільність навчальних процесів значно впливає на якість навчання студентів. Впровадження змішаного навчання в Україні є стратегічним кроком до підтримки освітнього процесу, що сприятиме розвитку навичок самостійного навчання, критичного мислення та гнучкості у студентів.

Дослідники із США Х. Стейкер (Heather Staker) та М. Хорн (Michael B. Horn) виокремлюють чотири ефективні моделі змішаного навчання: модель ротації (Rotation model), гнучка (Flex model), самозмішувальна (Self-Blend Model) та поглиблена віртуальна модель (Enriched-Virtual Model).

Ротаційна модель – програма, в якій в рамках курсу або дисципліни, навчання студентів коливається за фіксованим графіком або на розсуд викладача між способами навчання, принаймні одним з яких є онлайн-навчання. Інші способи можуть включати такі види діяльності, як навчання у малих групах або повних, групові проекти, індивідуальне навчання, письмові завдання.

Гнучка модель – програма, в якій основним є зміст та навчання через Інтернет. Студенти навчаються за індивідуальним розкладом, що змінюється згідно способів навчання, а викладач знаходиться на робочому місці. Призначення викладачів – надати підтримку віч-на-віч на гнучкій та адаптивній основі, за потреби через такі види діяльності, як навчання в малих групах, групові проекти та індивідуальне навчання.

Самозмішувальна модель описує сценарій, за яким студенти вибирають один або декілька курсів повністю онлайн, щоб доповнити свої традиційні курси, а викладач працює онлайн. Студенти можуть відвідувати онлайн-курси як в університеті, так і за його межами. Студенти самостійно комбінують окремі онлайн-курси та проходять інші курси офлайн з викладачами віч-на-віч.

Поглиблена віртуальна модель – це загальноуніверситетський досвід, у якому в межах кожного курсу студенти розподіляють свій час між навчанням офлайн та дистанційним навчанням за допомогою онлайн-доставки контенту та інструкцій. Ця модель значно відрізняється від гнучкої моделі, оскільки в її програмах студенти рідко відвідують університет щодня. Вона відрізняється від моделі самозмішувальної моделі тим, що це загальноуніверситетський досвід, а не модель навчання курсу за курсом.

Результати дослідження в рамках проєкту ПООД ім. І. Зазюна НАПН України «Максимізація ефективності ресурсів змішаного навчання в закладі вищої педагогічної освіти у воєнний час і повоєнного відновлення України» демонструють ефективність таких ресурсів змішаного навчання, як:

- гібридні модулі курсів;
- адаптивне навчання;
- віртуальна та аугментована реальності;
- проєкти на базі реальних кейсів;
- блокчейн у сертифікації;
- нейроінтерфейси у навчанні;
- геокешиг у навчанні;
- подкасти як навчальний матеріал, тощо.

Отже, змішане навчання як тренд відкритої освіти повинно базуватися на конструктивістичній моделі навчання, де студенти самі контролюють своє навчання та конструюють своє знання за допомогою інтегрування ефективних технологій та ресурсів моделі blended learning.